

Ali GÖÇER

Öğreşme

3. Baskı

 PEGEMKÜLTÜR



Ali GÖÇER

ÖĞREŞME

ISBN 978-625-7740-26-5

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Mart 2022, Ankara

3. Baskı: Ağustos 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür

Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

"ÖĞREŞME" kavramının isim ve marka hakkı Ali GÖÇER'e aittir. [Öğreşme: Türk Patent ve Marka Kurumu Marka Sicil No: 2022 017774]. "ÖĞREŞME" kavramı izin alınmadan herhangi bir yerde ve hiçbir amaçla kullanılamaz.

*Hayallerini hedefe,
hedeflerini eyleme dönüştürme çabası içinde olan
tüm öğrenme ortaklarına...*

Ali GÖÇER

Akademisyen, Eğitimci Yazar

Selçuk Üniversitesi Niğde Eğitim Sınıf Öğretmenliği ve Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Erciyes Üniversitesinde yüksek lisans (2000), Atatürk Üniversitesinde Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında doktora çalışmasını tamamladı (2005). 2006-2009 yılları arasında mezun olduğu Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında, 2009 yılından beri de Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Adıyaman ve Kayseri illerinde sınıf ve Türkçe öğretmenliği yapan Göçer, öğretmenliği sırasında Millî Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Dairesinin düzenlediği Türkçe Öğretimi ve Metotları Kursu, Türkçe Öğretimi Yöntem ve Teknikleri Semineri, Türkçe Programını Değerlendirme Semineri vb. faaliyetlere katılarak Türkçenin eğitimi ve öğretimi konusunda bilgi ve deneyimini artırmaya çalıştı. 1999 yılında Ordu’da düzenlenen Türkçe Öğretimi Formatörlük Kursu’na katılarak Formatör Türkçe Öğretmeni oldu.

Yazmış olduğu şiirleri ile araştırma ve inceleme yazıları; Erciyes, Yörtürk, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, Öğretmen Dünyası, Mavi-Yeşil, Güneysu, Dil Dergisi, Millî Eğitim, Türk Dili gibi dergilerde; Radikal İnternet, Hürriyet Eğitim gibi internet sitelerinde yayımlandı. Ulusal ve uluslararası bilimsel etkinlikte çok sayıda sunulmuş bildirisi; ulusal ve uluslararası akademik dergilerde yayımlanmış 150’nin üzerinde makalesi bulunan Göçer’in, öğretmenlik yıllarında hazırladığı “Etkili konuşma için Anekdotlar” ve “Etkili konuşma için Özlü ve Güzel Sözler” adlarında 3. baskıları yapılan iki derleme kitabı vardır.

Bunların yanında İlköğretimde Türkçe Öğretimi, Yazma Eğitimi, Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi, Türkçe Öğretimi, Dil Eğitiminin Temel Kavramları, Sorularla Türkçe Eğitimi, Millî Eğitim Üzerine Yazılar, Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi, Eğitimde Mizah, Türkçe Öğretiminde Söz varlığı Üzerine İncelemeler adlı kitaplarda yer alan 5'i ortak yazarlı toplam 16 kitap bölüm yazarlığı bulunmaktadır.

Göçer'in, Türkçe Öğretimi, İlkokuma ve Yazma Öğretimi (3. Baskı), Türkçe Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme (2. Baskı), Yazma Uğraşı-Yazma Eğitimi (5. Baskı), Türkçe Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları (5. Baskı), Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi ve Mikro Öğretim Uygulamaları, Eğitim, Kültür ve Edebiyat Yazıları adlı tek isimli kitapları bulunmaktadır.

Göçer, ayrıca, yazarları arasında bulunduğu Türkçenin Uzaktan Öğretimi ve Öğrenimi ile Türkçenin İkinci/Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretimi adlarında kolektif yazarlı iki kitap çalışmasının da editörlüğünü yapmıştır.

Son olarak genelde Türk eğitim sisteminin işleyişine, özelde de öğretmen eğitimi ve öğretmen uygulamalarına, ailelerin eğitime olan ilgi ve desteklerine yönelik olarak hazırladığı Öğretmenim Beni Sorumlulukla Ödüllendir (2. Baskı) adlı yeni bir kitabı yayımlanmıştır.

Türkçe eğitimi alanında 2012 yılında doçent, 2017 yılında da profesör unvanını alan Göçer, Türkçe eğitimi, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretimi, Türkçenin uzaktan öğretimi ve öğrenimi, Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme ve genel olarak temel dil becerilerinin geliştirilmesi ve öğretmen eğitimi ile ilgili çalışmalarını sürdürmektedir.

ORCID No: 0000-0002-6880-2611

ÖN SÖZ

*Farkındalıksızlıktan farkındalığa gidiş,
en büyük kuantum sıçramasıdır.*

Osho

Bu kitabın içeriği; mesleki deneyimlerin, araştırma ve gözlemlerin kazandırdığı bakış açısıyla oluşturulmuştur.

Kitabın hazırlanmasında; sahip olunan farkındalığın hedef kitlenin eğitimle ilgili uygulamalarına katkısı olmasıyla ufuklarında küçük bir kıpırdama, ufak bir genişleme ve eğitimle ilgili paydaşlarda paradigmatal bir devinim ve değişim sağlanması amacı etkili olmuştur.

Kitabın içeriği, eğitimle ilgili bazı öncelikli ve özgün konular ele alınarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede düşünce, tasarı ve yaşanmışlıklardan hareketle hedef kitlede bir farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Mesleki deneyimin ışığında oluşturulan içeriğin paylaşılmasında açık, anlaşılır ve akademik olmayan bir dil kullanılmasına özen gösterilmiştir.

Kitabın içeriği, Osho'nun "Sen dünyasın, o yüzden sen değişirsen; dünya değişir." sözüyle ifadesini bulan değişimin gerçekleşmesi için akademik bir içerik taşımaktan öte, uygulamadan kaynaklı ve yine uygulamaya dönük olgu, durum ve sorunların herkesin ilgisini çekebilecek şekilde ele alınarak rahatlıkla okunabilecek bir içerikte yapılandırılmıştır.

Kitabın eğitimle ilgili tüm paydaşların farkındalığına az da olsa bir katkı sağlaması, eğitim yaklaşım ve uygulamalarına yönelik bilinçli bir farkındalık kazandırması dileğiyle...

Ali GÖÇER

1 Mart 2022

Çaybağları, Erenköy - Melikgazi / Kayseri

İÇİNDEKİLER

Ali GÖÇER	iv
Ön Söz	vi
Eğitim Nedir?	1
Türkiye'nin Eğitim ve Öğretim Sistemi	5
Türkiye'de Zorunlu Öğretim Süreçlerinde Gözlemlenen Sorunlu İki Uygulama Biçimi	11
Türkiye'nin Öğretmen Yetiştirme Karnesi	17
Eğitim Fakültelerinin İşlev/Sizleşmes/i Üzerine	21
Başarılı Olmanın Ölçütü Nedir?	27
Eğitimde Neden Başarılı Olamıyoruz?	29
Eğitimde Değişim Şart!	33
Eğitimin Değişimi, Değişimin Eğitime Bağlıdır	35
Değişime Neden Açık Olmalıyız?	37
Değişime Nereden Başlamalıyız?	39
Yeni Nesil Öğretmen: Öğrenen Ortağı	41
Denetleyen Öğretmenden Katılımcı ve Yönlendirici Eğitim Koçuna	45
Yeni Nesil Öğrenci: Öğrenme Sorumluluğunu Üstlenen Birey	49
Öğretimden Öğreşmeye: Öğretim Bilgi Verir, Öğreşi Sosyalleştirir, Uğraşı Başarı Getirir	51
"Öğretme" den "Öğreşme" ye Eğitim Süreçleri	55
Öğrenmenin Yeni Dünyası: Öğreşme	61
Yaparak, Yaşayarak ve Etkileşerek Öğrenme	67
Öğretmek Öğrenme, Öğrenerek Öğretme: Öğreşme	71
Öğrenmeniz Nasıl Olsun?	75
İyi Öğretmen, İyi Öğrenci, İyi Eğitim	79
Öğrenen Öğretmen, Öğreten Öğrenci	83
Öğreşme Süreçlerinde Öğretmenlerin Rol ve Sorumlulukları	85

Başarılı Bir Öğretmenin 19 Niteliği	91
Öğreşme Süreçlerinde Öğrencilerin Rol ve Sorumlulukları	97
Öğreşme Süreçlerinde Eğitim Yöneticilerinin Rol ve Sorumlulukları	99
Ailelerin Öğreşme Süreçlerine Katılım ve Katkıları	103
Farkındalık Eğitimi	107
Teknolojik İnovasyon, Teknolojik Vizyon ve Eğitimde Verimlilik	111
Değişim-Dönüşüm-Gelişim Döngüsü	115
Dijitalleşme ve Dijital Öğrenici	117
Öğrenme Ekosistemi	119
Dijital Öğrenme	123
Öğrenmeyi Canlandırma	127
Hayat Boyu Öğrenme	131
Gizil Öğrenme	135
Zorunlu Öğretim	139
Bilgi, Bilinç ve Öğreşme	143
Paylaşmak Öğreşmektir	145
Özerk Öğrenme ve Öğrenen Özerkliği	149
Öğreşmeye Zemin Olması Bakımından Öğrenen Özerkliği	151
Kalıcı ve Kullanılabilir Bir Öğrenme Nasıl Gerçekleşir?	155
Bilginin Görünür Hâli: Görgü	157
Eğitimin Omurgası: Türkçe!	161
Bireyin Anlam Evreni ve Sözcük Dağarcığının Önemi	163
Öğreşme ve Öğrenme Ortamlarında Tasarım	167
Türkçe Dersi Örnek Öğreşme ve Öğrenme Etkinlik Tasarımı: 3T Uygulaması	171
Okul Hayatı, Hayatın Okulu Olmalı	175
Akademik Başarı mı, Sosyal Gelişim mi?	179
Eğitim Sınavların Kısacasında!	183
Üniversite Eğitimi Ne İşe Yarar?	185

Eğitimde Öğrencilere Öncelikle Kazandırılması Gereken Üç Lokomotif Beceri	187
Kendini Bulmanın Yolları ve Kendini Bilmenin Yararları.....	191
İnsan Olmak, İnsan Kalabilmek.....	195
İnsan Olabilmenin Yolları	199
Söylem-Eylem Uyumunu Yakalayabilme: Tutarlı Olmak.....	203
Öğretim Programlarında Hedeflenen Beceriler.....	205
Eğitim Kazanımı Olarak Yetkinlikler	209
Bir Palyatif Çözüm: Pedagojik Formasyon Eğitimi.....	211
2024-2025 Öğreşme ve Öğrenme Yılı	215
Son Söz ya da Sözün Özü.....	219
Kaynakça	223
Dizin.....	225

EĞİTİM NEDİR?

*Eğitim, insanın güç sandığı engelleri nasıl aşabileceğini
öğretme sanatından başka bir şey değildir.*

Goethe

Eğitim nedir? Bu soruyu bugün bile “Eğitim, öğrencilere istendik davranışları kazandırma işidir.” şeklinde tanımlayan öğretmenler ve akademisyenler bulunmaktadır. Bu durum, eğitimin lokomotif unsuru olan öğretmen ve öğretmen yetiştiren kurumlarda görevli öğretim elemanlarının hâlâ davranışçı yaklaşımın felsefesinden sıyrılamadıkları ve/veya 2005 yılından bugüne uygulanmakta olan yapılandırmacı yaklaşımı özümse(ye)medikleri anlaşıyor.

Eğitim, bireyi hayata hazırlama işidir. Eğitim, öğrenme süreçlerinde öğrencilere bilinçli bir farkındalık ve birtakım beceriler kazandırarak mesleklerine ve sosyal yaşamlarına hazırlama sürecidir. Howard Gardner, “Bireyi hayata hazırlamak için eğitimi sağlam temellere oturtmak gerekir.” demektedir.

*Eğitimin asıl büyük amacı;
bilgilenmek değil, eyleme geçmektir.*

Herbert Spencer

Eğitim, öğrencilere önceden belirlenerek listelenen istendik davranışları kazandırma işi değildir. Eğitim, öğrencilerin ilgileri, eğilimleri ve en önemlisi de bulundukları sınıf/eğitim kademesinde onlara kazandırılması hedeflenen kazanımları kazandırarak içinde bulundukları ortamın gereklerine uygun bir şekilde -varlıklarını hissettirebilecek bir etkililikle- ve kendilerinden beklenen bir yetkinlikte hareket edebilmelerinin becerisini kazandırmaktır.